MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MAARİF VEKÂLETİ
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 22 | 14 EYLÜL 1959 | SAYI: 1074

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER BANKASI
ESAS MUKAVELENAMESİ

(Geçen sayıdan devam)

Yukarıdaki fıkrada yazılı muamelenin ikmalinden sonra artan (A) grubu hisse senetleri Yapı Sandığında aidatı bulunanların satın almasına arzedilir. Bunlar tarafından üç ay zarfında satın alınmayan veya satın alınması taahhüt edilmeyen (A) grubu hisse senetleri, Öğretmenlerle Maarif Vekâleti Merkez ve Taşra teşkilâtında vazifeli memurların satın almasına ve bunlar tarafından da üç ay zarfında satın alınmıyan veya satın alınması taahhüt edilmiyen (A) grubu hisse senetleri diğer hakikî ve hükmî şahısların satın almasına arzedilir.

(B) Grubu hisse senetleri Öğretmenlerle Maarif Vekâleti Merkez ve Taşra Teşkilâtında vazifeli memurların satın almasına arzedilir.

Bunlar tarafından üç ay zarfında satın alınmıyan veya satın alınması taahhüt edilmiyen (B) grubu hisse senetleri diğer hakikî ve hükmî şahısların satın almasına arzedilir.

Bankanın kat'î kuruluşundan evvel Sandık sermayesine iştiraki bulunanlar hisselerini başkalarına devir ve ferağ edemezler.

Hisse Senetlerinin Ödenmesi:

Madde: 13 — Banka sermayesinin taahhüt edilen kısmının bakiyesi en az dört müsavi taksitte ve dört ayda tahsil olunur. İdare Meclisinin bu yoldaki kararı Türk Ticaret kanununun 37. maddesinde tasrih edilen gazete ve lüzum görüldüğü ahvalde deayrıca Banka merkez ve şubelerinden herhangi birinin bulunduğu mahaldeki gazete ile otuz gün evvel ilân edileceği gibi (A) grubu hisse senedi sahiplerine yine otuz gün evvel ayrıca iadeli taahhütlü bir mektupla tebliğ olunur.

Ortak isterse taahhüt edilen kısmın bakiyesini def'aten de ödiyebilir. Vaktinde ödenmiyen hisse senetlerinin bedel ve taksitleri başkaca ihbarname tebliğine lüzum kalmadan ödenmesi gerektiği tarihten başlamak üzere yıllık % 10 (yüzde on) temerrüd faizine tâbi tutulur.

(A) Grubu Hisse Senetlerinin Devir ve Kabiliyeti:

Madde: 14 — Maarif Vekâleti Merkez ve Taşra Teşkilâtında vazifeli öğretmen ve memurlar tarafından (Yapı Sandığında aidatı bulunsun veya bulunmasın) satın alınan (A) grubu hisse senetleri Bankanın kat'î kuruluş tarihinden itibaren beş yıl müdetle bu şahıslar dışında kalan kimselere satılamaz.

Bedelleri Ödenmiyen Hisse Senetlerinin Satılması:

Madde: 15 — Ödenmesi gereken (A) ve (B) grubu hisse senedi bedelleri taksit vadeleri hitamından itibaren bir ay zarfında ödenmezse Banka borçlulara karşı haiz olduğu haklara halel gelmeden bedelleri verilmiyen hisse senetlerini satabilir. Bunun için keyfiyet Türk Ticaret Kanununun 407. maddesinde tasrih edildiği şekilde ve ayrıca Merkezde ve İstanbul'da üç gazete ile yayınlandıktan sonra İdare Meclisince verilecek karar üzerine, münasip görülecek zamanda ve uygun bulunacak yerde ihbarname tebliğine ve adlî icraî muameleler yapılmasına lüzum kalmadan hisse senetlri borsaya kayıtlı ise borsa fiatı ile, değilse o günkü rayiç fiat üzerinden satılır.

Böylece satılan hisse senetleri battal edilerek eski numaraları taşıyan yeni hisse senetleri alıcısına verilir. Satış bedellerinden hisse bedeli ve o güne kadar işlemiş faizi ve bütün masraf ve giderler indirildikten sonra geri kalanı hissenin evvelki sahibine verilir. Satış bedeli borcu kapatamıyacak olursa, kalan ayrıca istenir.

Bedeli tamamen ödenmiş olan hisse senetlerinin başkasına devir ve satışı halinde senedin birinci ve sonuncu sahibi ile arada senede tasarruf etmiş olan kimseler mezkûr senedin geri kalan bedelinden dolayı Bankaya karşı müteselsilen mes'uldürler. Mu mes'uliyet, hissesini satan veya devreden şahıs hakkında ferağın satış defterine kaydı tarihinden itibaren üç sene sonra sakıt olur.

Muvakkat Hisse Senetleri:

Madde: 16 — Bankaya hissedar olanlara bilâhare asli senetlerle değiştirilmek üzere muvakkat hisse senedi ilmuhaberi verilebilir.

Müessis Hisse Senetleri:

Madde: 17 — 7118 sayılı kanunun 9. maddesinin (E) bendi hükümlerine göre Yapı Sandığında en az (500) beş yüz liralık mevduatı bulunan veya mevduatını kat'î kuruluş tarihinden itibaren (2) ay zarfında bu miktara veya (500) beş yüz liranın en yakın katına iblâğ eden (A) grubu hisse senedi sahiplerine ayrıca ve bedelsiz olarak her bir beş yüz lira için bir müessis hisse senedi verilir. Ancak, Yapı Sandığında mevduatı ne olursa olsun bir hissedara en çok dörtten fazla müessis hisse senedi verilemez.

Müessis hisse senetleri nâma muharrer olup beş yıl müddetle, Yapı Sandığında mevduatı bulunan (A) grubu hisse senedi sahipleriyle Maarif Vekâleti Merkez ve Taşra Teşkilâtında vazifeli öğretmen ve memurlardan (A) grubu hisse senedine sahip olanlarından başkasına devredilemez.

Müessislik hisse senedi, sahibine: beher müessis hisse senedi için ilgili maddesinde açıklanan nisbette temeddü hissesi ile tasfiye halinde, tasfiyeyi tasdik eden Umumî Heyetçe takdir olunacak belli bir tasfiye hissesine tasahüp hakkı verir.

Hisse Senetlerinin Bölünmezliği:

Madde: 18 — Hisse senetleri Banka nazarında bölünmez bir bütündür. Banka her hisse için bir sahip tanır. Hisse senetlerinin birden ziyade hissedarı varsa bunlar Bankaya karşı haklarını ancak müşterek bir temsilci vasıtasiyle kullanabilirler. Bu temsilci Banka nazarında, bu hisse senedinin sahibi sayılır. Müşterek bir temsilci tayin etmedikleri takdirde Bankaca bunlardan birine yapılacak tebliğ hepsi hakkında muteber olur.

Bir hissenin intifa hakkına sahip olanlarla mülkiyetine sahip olanlar ayrı kişiler olduğu takdirde; bunlar da Bankaya karşı olan haklarını müşterek bir temsilci vasıtasiyle kullanmak zorundadırlar. Aralarında anlaşamazlarsa gerek yapılacak tebliğlerde ve gerek Umumî Heyet toplantılarında hazır bulunmak ve oya katılmak hususunda banka yalnız intifa sahibini ve bunlar birden fazla ise, gösterecekleri temsilciyi tanır.

Ortakların Mes'uliyeti:

Madde: 19 — Ortaklar ancak sahip oldukları hisse senetlerinin bedeli miktarınca mes'uldürler. Bu sebeple kendilerine, taahhüt ve imza ettikleri sırada kabul etmiş oldukları para taahhütlerinin miktarından fazla bir mes'uliyet yüklenemez. Hisse senetleri bedeline mahsuben ödenecek paralar bu seentlere yazılır.

Ortaklarla Vârislerinin ve Alacaklılarının Durumu:

Madde: 20 — Hisse senedine sahip olmak, bu esas mukavelename hükümlerine ve Umumî Heyet kararlarına uymak demektir. Temeddü hissesi ile ihtiyat akçesi üzerindeki muhtemel haklarda dahil olduğu halde, bir hisse senedinin sağladığı bütün haklar ve yükliyeceği borçlar o senedin sahibine aittir.

Bir hisse senedinin sahibi Umumî Heyetteki hak ve selâhiyetleri dışında, mirasçıları veya alacaklıları ise hiç bir vesile ile Bankanın İdare işlerine karışamazlar. Haklarını almak hususunda Bankanın muhasebe defterleri ile Umumî Heyet kararlarını kabul etmek zorundadırlar.

Ortakların İkamet Yeri:

Madde: 21 — Tamamen ödenmemiş her hissenin sahibi kanunî ikametgâhını Bankanın göstereceği yere yazılı olarak bildirmek zorundadır.

Sermayenin Çoğaltılması:

Madde: 22 — Banka sermayesinin çoğaltılması kanunla yapılır.

Sermayenin artırılması halinde yeniden çıkarılacak hisse senetlerinin nevileri ve şartları Umumî Heyet tarafından verilecek selâhiyete istinaden İdare Meclisince tâyin ve tesbit olunur. Şu kadar ki, yeniden çıkarılacak hisse senetlerinden hâmiline muharrer olanları hiçbir zaman artırılan sermayenin % 45 ini geçemez.

Ortakların Üstünlük Hakları:

Madde: 23 — Sermaye çoğaltılması halinde yeniden çıkarılacak hisse senetlerini satın almalarında ortakların üstünlük hakları vardır. Bu üstünlük haklarının ne kadar müddet süreceği ve ne şartlar içinde kullanılabileceği ve her ortağın yeniden ne kadar hisse senedi alabileceği hususları Umumî Heyetçe kararlaştırılır.

Sermayenin Azaltılması:

Madde: 24 — Banka sermayesinin azaltılması kanunla yapılır.

Hisse Senedinin Zıyaı Ve Yıpranması:

Madde: 25 — Hisse senetleri kaybolur, çalınır, tahrip olunur, veya sahibinin arzusu dışında elden çıkar veya yıpranırsa Türk Ticaret Kanununda yazılı hükümler dahilinde işlem yapılır.

BÖLÜM: III
TAHVİL ÇIKARMA

Tahvil Çıkarma:

Madde: 26 — Banka, en az % 50 si münhasıran 7118 sayılı kanunda derpiş edilen ipotekli ikrazlarda kullanılmak üzere ve Türk Ticaret Kanunu'nun 423. maddesinde tasrih edilen nisap ve ekseriyetle verilecek Umumî Heyet karariyle ödenmiş sermayesinin iki misline kadar tahvilli ve tahvilsiz uzun vadeli istikraz akdedebilir. Ancak, bu selâhiyetin kullanılabilmesi, Amortisman ve Kredi Sandığının muvafık mütalâasına ve Maliye Vekâletinin tensibine bağlıdır.

Çıkarılacak tahvillerin şekil ve şartları hakkında da aynı veçhile muamele olunur.

Bankanın ipotekle temin edilmiş alacakları bu tahvillerin re'sülmâl ve faizlerinin ödenmesi için rüçhan hakkı sağlayan bir karşılık teşkil eder.

Bankanın temeddüatından evvelemirde tahvilât faizleri tefrik edilmedikçe hisse senedi ve müessis hisse senedi sahiplerine temeddü verilmez.

Tahvilât için verilecek faiz Bankanın umumî masrafları arasına kaydolunur.

25. madde hükmü tahviller hakkında da tatbik edilir.

BÖLÜM: IV
BANKANIN İDARESİ

Selâhiyetli Uzuvlar:

Madde: 27 — Bankanın selâhiyetli uzuvları şunlardır:

A) Umumî Heyet,
B) Murakıplar,
C) İdare Meclisi,
Ç) İdare Komitesi,
D) Umum Müdürlük.

A) UMUMÎ HEYET:

Adî ve Fevkalâde Umumî Heyetler:

Madde: 28 — Umumî Heyet Banka hisse senedi sahiplerinden teşekkül eder. En az yılda bir defa Umumî Heyet halinde toplanılır. Kanuna ve Esas Mukavelename hükümlerine uygun olarak toplanan Umumî Heyet ortakların hepsini temsil eder.

Umumî heyet kararları kararlaştırılan işlere iştirak etmiyenlerle toplantıda bulunmayanlar hakkında da muteberdir.

Umumî heyet adî ve fevkalâde olarak toplanır. Adî Umumî Heyet hesap yılının sonundan başlıyarak üç ay içinde ve senede bir defa mutlaka toplanır. Bu toplantıda Türk Ticaret Kanununun 369. maddesi gereğince gündeme konulacak hususlarla Bankanın bir yıllık işleri ve hesapları incelenir ve karara bağlanır.

Adî Umumî Heyet, İdare Meclisi tarafından belli zamanlarda toplantıya çağrılmazsa Ticaret Vekâletinin daveti ile toplanır, gerekli kararları alır.

Fevkalâde Umumî Heyet Banka işlerinin gerektirdiği hal ve zamanlarda toplanır ve gerekli kararları alır.

Fevkalâde Toplantıya Davet:

Madde: 29 — İdare Meclisi veya murakıpların veyahut Banka sermayesinin en az onda biri değerinde hisseleri olan ortakların, gerekçesi yazılı istekleri üzerine İdare Meclisi veya murakıplar ve gerekirse Ticaret Vekâleti, Umumî Heyeti fevkalâde toplantıya çağırır.

Davetin Şekli:

Madde: 30 — Toplantıya çağrılacak Umumî Heyetin toplanma günü saati, yeri (toplantı günleri hesaba dahil olmamak üere) toplanma vaktinden en az iki hafta evvel Banka Merkezinin bulunduğu yerde çıkan ve İdare Meclisince kararlaştırılacak olan gazetelerle ve Türk Ticaret Kanununun 37. maddesinde anılan gazete ile ilân edilir.

Nâma yazılı hisse senetleri sahipleri ile evvelce Bankaya bir hisse senedi tevdi ederek ikametgâhını bildiren, hissedarlar, birer taahhütlü mektup gönderilmek suretiyle toplantı günü, saati ve yerinden haberdar edilirler. Gerek gazetelerde ve gerekse mektuplarda gündem bildirilir.

Gündem:

Madde: 31 — Türk Ticaret Kanununun 369. maddesindeki tarifat dairesinde ihzar edilecek gündemde, İdare Meclisi ve murakıplar raporlarının okunması, Bilânço ve Kâr ve Zarar hesaplarının incelenmesi, kârın dağıtma şekli hakkındaki teklifler, müddeti biten İdare Meclisi âzaları ile murakıpların seçimi, aylık ücretlerinin tesbiti ve görüşülmesi gereken diğer işler bulunur.

Gündemde bulunmayan işler görüşülmez. Fakat gündemdeki işin görüşülmesi sırasında o işle ilgili bir hususun karara bağlanması gerektiği zaman ortakların oylarına başvurulur. Banka sermayesinin en az onda biri kadar hissesi olan ortakların gerekçesi bulunan dilekleri üzerine görüşülmesini istedikleri işlerin Umumî Heyet gündemine alınması mecburidir.

Toplantı Yeri:

Madde: 32 — Umumî Heyet, Bankanın Merkezinde veya bulunduğu şehrin başka bir yerinde toplanır.

Ticaret Vekâletine Bildirme; Vekâlet Komiseri:

Madde: 33 — Adî ve fevkalâde Umumî Heyet toplantılarının toplantı gününden iki hafta önce, yazı ile Ticaret Vekâletine bildirilmesi, gündem ile birlikte rapor ve bilânço örneklerinin yollanması ve Umumî Heyet toplantılarında Ticaret Vekâleti Komiserinin bulunması gerektir. Komiserin gıyabında yapılacak Umumî Heyet toplantılarında alınacak kararlar muteber değildir.

Toplantı Nisabı:

Madde: 34 — Adî surette toplanacak Umumî Heyetlerde asaleten ve vekâleten sermayenin en az 1/4 ü kadar hisseye sahip ortakların bulunması lâzımdır. İlk toplantıda bu kadar ortak bulunmazsa, ikinci defa toplantıya çağırılır. İkinci toplantıda bulunan ortaklar, ne kadar olursa olsun, birinci toplantıda görüşmek üzere hazırlanan gündemdeki işler görüşülür, karara bağlanır. Kararın muteber olması için hazır bulunan ortakların çoğunluğu gerektir. Birinci toplantı ile ikinci arasında onbeş günden az ve bir aydan fazla müddet olmayacaktır. İkinci toplantıya çağırma yayını toplantıdan (15) gün evvel yapılmalıdır.

Fevkalâde toplantılarda Türk Ticaret Kanununun tesbit ettiği nisap aranır.

Rey Hakkı:

Madde: 35 — Umumî Heyet toplantılarında nâma muharrer her on hisseye sahip olanın veya bu kadar hisseyi temsil edenin ve hâmiline muharrer her yirmi hisseye sahip olanın veya bu kadar hisseyi temsil edenin bir reyi vardır.

Nâma muharrer olanlar için on, hâmiline muharrer olanlar için yirmiden fazla hisseye sahip olanların yukarıdaki nisbetlere göre belli olacak sayıda tahdide tabi olmaksızın rey hakları vardır.

Bir hisse senedinin birden çok maliki bulunduğu takdirde bunlar ancak bir temsilci marifetiyle rey haklarını kullanabilirler.

Bu madde hükmü Bankanın kuracağı ortaklıklara da tatbik olunur.

Rey Şekli, Ana Sözleşmede Değişiklik Ortaklığın Bozulmasında Çoğunluk:

Madde: 36 — Umumî Heyette el kaldırılarak rey verilir. Ancak, toplantıda bulunan ortakların temsil ettikleri sermayenin onda birine müsavi hisseye sahip ortakların isteği üzerine gizli rey verilir.

Esas mukavelenamede yapılacak değişiklik veya şirketin bozulması için yapılacak Umumî Heyet toplantılarında verilecek kararlar Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre gereken çoğunlukla verilir.

İdare Meclisi ile murakıpların seçimi gizli reyle yapılır.

Temsil Hakkı ve Şekli:

Madde: 37 — Umumî Heyette ortaklar kendilerini vekille de temsil ettirebilirler. Vekil olanlar ortak iseler kendi reylerinden başka, temsil ettikleri ortakların her birinin reylerini kullanabilirler.

Bir vilâyetteki (A) grubu hissedarı öğretmenler isterlerse zaruri masraflarına iştirak kaydı ile kendilerini Umumî Heyette bir veya birkaç temsilci ile temsil ettirebilirler.

Temsil selâhiyetinin yazı ile verilmesi şarttır.

Umumî Heyete girebilmek için gereken hisseye sahip olmayan ortaklar, başkaları ile birleşerek bir temsilci seçebilirler.

Girme Kartı:

Madde: 38 — Ekseriyetin anlaşılması için Umumî Heyette bulunacak ortaklardan (A) ve (B) gurubu hisse sahipleri gerek asil ve gerek vekil olarak haiz bulundukları hisse senetlerini veya bunların makbuzunu toplantı gününden bir hafta önce Banka Merkezine veyahut İdare Meclisi tarafından gösterilecek bir yere bırakarak, hisselerinin sayı ve numaralarını gösteren bir girme kartı alacaklardır. Bu kartlar, birinci toplantıda ekseriyet bulunmazsa, ikinci toplantı için de muteberdir. Aksine bir tebliğ yapılmamış ise, selâhiyet ve vekâletler de muteberdir.

Cetvel:

Madde: 39 — Umumî Heyetin toplantı anında hazır bulunan hisse sahiplerinin veya temsilcilerinin, ad ve soyadları ile ikametgâhlarını ve hisse miktarın gösteren ve Reis tarafından imza edilen bir cetvel tanzim olunarak ilk reylerin toplanmasından önce hazır olanların görebilecekleri bir yere asılır.

Reis ve Kâtipler:

Madde: 40 — Umumî Heyet toplantılarına riyaset edecek zat ile vekili ve iki asil ve iki yedek olmak üzere (4) kâtip Umumî Heyetçe seçilir. Banka İdare Meclisi Reis ve Âzalarının Umumî Heyet Reisliğine veya Reis Vekilliğine seçilmeleri caiz değildir.

Reisin vazifesi, görüşmelerin kanun dairesinde muntazam yapılmasını ve zaptın müzakereye, kanun ve esas mukavelename hükümlerine uygun olarak tutulmasını temin etmektir.

Kararların Muteberliği, Zabıtların İmzalanması, Tescil ve İlân:

Madde: 41 — Kararlar, mevcut reylerin ekseriyeti ile verilir.

aKrarların muteber olabilmesi için müzakere zabıtlarının reis ve kâtiplerle birlikte Ticaret Vekâleti Komiseri ve reyini kullanan hisse senetleri sahipleri veya vekilleri tarafından imzalanması şarttır.

Zabıtlara, verilen kararların mahiyet ve neticeleriyle muhalif kalanların muhalefet şerhleri yazılır ve bu zabıtta 39. maddede bahsedilen cetvel ile toplantıya davetin usulü dairesinde yapıldığını tevsike yarıyacak vesikalar bağlanır.

İdare Meclisi, bu zabıtların noterce tasdikli birer suretini derhal Ticaret Sicili dairesine vermekle beraber bu zabıtlar münderecatından tescil ve ilâna tabi olan hususları tescil ve ilân ettirmekle mükelleftir.

Zabıtların örnek veyahut özleri Banka adına imzaya selâhiyetli iki kişi tarafından imzalanmalıdır.

Kararların Tesiri:

Madde: 42 — Umumî Heyet tarafından verilen kararlar toplantıda hazır bulunmayan veyahut muhalif rey veren hisse sahipleri hakkında da muteberdir.

Umumî Heyetin Selâhiyetleri:

Madde: 43 — Umumî Heyet'in selâhiyetleri (Gündemde bulunmak şartiyle):

a) İdare Meclisinin selâhiyeti dışında kalan işleri görüşerek karara bağlamak,

b) İdare Meclisi'ne hususî selâhiyetler vermek ve bunların şartlarını belirtmek ve lüzum gördüğü banka işlerinin idare suretini düzenlemek,

c) İdare Meclisi ile murakıpların banka işleri hakkında verdikileri raporlarla bilânço, kâr ve zarar hesabı ve mevcudat defteri hakkında görüşüp bunları kabul veya reddetmek, veya yeniden düzenletmeyi kararlaştırmak; İdare Meclisi'nin zimmetini ibraya veya sorumluluğuna karar vermek, amortisman nisbetlerini karara bağlamak, tayin edilecek kâr hisselerini karşılaştırmak, İdare Meclisi âzaları ile murakıplarını seçmek ve gerekirse bunları işlerinden uzaklaştırmak ve yerlerine başkalarını ceçmek ve 7118 sayılı kanunun 18. maddesi hükmünü de nazarı itibare alarak bunların aylık ücretlerini tesbit etmek,

ç) İdare Meclisi âzalarının Umumî Heyetten izin almaları gereken işleri üzerinde karar vermek.

Selâhiyetlerin Şümulü:

Madde: 44 — Yukarıdaki maddede sayılan selâhiyetler tahdit edici değildir. Umumî Heyet 7118 sayılı kanunla Türk Ticaret ve Bankalar kanunu hükümleri içinde karar vermek selâhiyetindedir.

İbra:

Madde: 45 — Bilânçonun tasdikine dair olan Umumî Heyet kararı İdare Meclisi âzaları ile murakıpların ve müdürlerin ibrasını tazammun eder. Bununla beraber bilânçoda bazı hususlar belirtilmemiş veyahut bilânço şirketin gerçek durumunun görülmesine mani yanlış birtakım hususları ihtiva etmekte ise, İdare Meclisi âzaları ile murakıplar ve müdürler, bilânçonun tasdiki ile ibra edilmiş olmazlar.

Murakıpların raporu okunup dinlenmeden önce bilânço ile hesapların kabulü için verilen kararlar hükümsüzdür.

Görüşmelerin Taliki, Nisap ve Müddet:

Madde: 46 — Umumî Heyette, bilânçonun tasdiki hakkındaki müzakere ekseriyetin veya banka sermayesinin onda birine sahip olan azlığın talebi üzerine bir ay sonraya bırakılır. Keyfiyet 30. maddede yazılı olduğu şekilde ilân edilir. Bununla beraber azlığın talebi üzerine bir defa daha tehir edildikten sonra tekrar müzakerelerin geri bırakılması talep olunabilmek için bilânçonun itiraza uğrayan noktaları hakkında gereken izahatın verilmemiş olması şarttır.

Kararların İptali Şartları, Suiniyetle İptal Dâvası Açanların Sorumluluğu:

Madde: 47 — Toplantıda bulunupta karara muhalif kalarak keyfiyeti zapta, geçirten, reyini kullanmasına haksız olarak müsade edilmiyen, toplantıya davetin usulü dairesinde yapılmadığını, gündemin gereği gibi ilân veya tebliğ edilmediğini Umumî Heyet toplantısına iştirake selâhiyeti olmıyan kimselerin karara iştirak etmiş bulunmaları ile kanun ve esas mukavelename hükümlerine ve bilhassa afaki, iyi niyet esaslarına aykırılık iddia eden:

a) Pay sahipleri,

b) İdare Meclisi,

c) Kararın infazı İdare Meclisi âzaları ile murakıpların şahsî mes'uliyetini mucip olduğu takdirde bunlardan herbiri.

Umumî Heyet kararları aleyhine tarihlerinden itibaren üç ay içinde şirket merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemeye müracaatla iptal dâvası açabilecekleri gibi, sorumluluğuna karar verilen İdare Meclisi âzası aleyhine murakıplar tarafından aynı şehir mahkemelerinde dâva ikâme edilebilir.

İptal dâvası açılması keyfiyeti ile duruşmanın yapılacağı gün, İdare Meclisi tarafından usulen ilân olunur.

Umumî Heyetin kararı aleyhine suiniyetle iptal dâvası açıldığı takdirde dâvacılar bu yüzden şirketin uğradığı zararlardan müteselsilen mes'uldürler.

Esas Mukavelename ve Maddelerinde Yapılacak Değişiklikler:

Madde: 48 — Türk Ticaret Kanununun 385. maddesi hükümleri nazarı itibare alınmak suretiyle Banka esas mukavelenamesi ve esas mukavelename maddelerinde yapılacak değişiklikler, Türk Ticaret Kanununda yazılı kuruluş muamelelerine ait şartlar aranmaksızın İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunduktan sonra Başkaca merasime hacet kalmaksızın doğrudan doğruya Ticaret Siciline kayıt ve usulüne göre ilân olunur.

B) MURAKIPLAR:

Seçim, Müddet, Murakıplık Şartları, Seçime Mani Haller, Azil:

Madde: 49 — Banka Umumî Heyet tarafından ikisi (A) grubu hissedarlarından ve birisi (B) grubu hissedarlarından seçilecek üç murakıp tarafından mürakabe edilir.

Murakıplar iki yıl için seçilir. Tekrar seçilmeleri caizdir.

Vazifeleri sona eren İdare Meclisi âzaları Umumî Heyet tarafından ibra edilmedikçe murakıp seçilemez. Murakıpların aynı zamanda âzalığa seçilmeleri veya Bankanın memuru sıfatiyle işlerini görmeleri caiz değildir.

İdare Meclisi âzalarının usul ve fûruğundan biri ile eşi ve üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve sıhri hısımları murakıplığa seçilemezler; seçilenler derhal çekilmeğe mecburdurlar.

Murakıplar, Umumî Heyet tarafından her vakit azil ve yerlerine diğer kimseler tayin edilebilir. Türk Ticaret Kanununun 351. maddesinde yazılı hallerde herhangi biri sebebiyle inhilal eden murakıpliğe mezkûr madde hükmüne göre yeniden tayin yapılır.

Murakıpların tayin ve azilleri, İdare Meclisi tarafından derhal Ticaret siciline tescil vekeyfiyet Ticaret Kanununun 37. madde hükmüne göre ilân ettirilir.

Vazifeleri, Sorumlulukları, İdare Meclisi Toplantılarına İştirak:

Madde: 50 — Murakıplar, Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca Bankanın bütün hesaplarını ve muamelelerini, defterlerini, kâğıtlarını ve zabıtları yerinde incelemeğe ve murakâbeye selâhiyetlidirler.

Murakıplar Bankanın hususî kanunu esas mukavelenamesi ve Ticaret ve Bankalar kanunları hükümlerine göre yapacakları incelemeler sonunda yıllık bilânço ve kâr ve zarar hesapları hakkındaki düşüncelerini bir raporla Umumî Heyete bildirmek zorundadırlar.

Hususiyle murakıplar şu vazifelerle mükelleftirler:

a) Banka İdare Meclisi âzaları ile işbirliği ederek bilânçonun tanzim şeklini tayin etmek,

b) Esas mukavelenamede hisse sahiplerinin Umumî Heyet toplantılarına iştirakleri için gerektiği bildirilen şartların yerine getirilip getirilmediğini incelemek,

c) Bütçe ve bilânçoyu murakâbe etmek,

ç) Tasfiye muamelelerine nezaret etmek,

d) İdare Meclisinin ihmali halinde adî ve fevkalâde olarak Umumî Heyeti toplantıya davet etmek,

e) Umumî Heyet toplantılarında hazır bulunmak,

f) İdare Meclisi âzalarının kanun ve esas mukavelename hükümlerine tamamiyle riayet eylemelerine nezaret etmek,

Murakıpların yukarıda yazılı murakâbe selâhiyetleri esas mukavelename veya Umumî Heyet kararlariyle tahdit olunamaz.

Murakıplar idare meclisi toplantılarında müzakere ve reye iştirak etmemek şartıyla hazır bulunabilirler ve münasip gördükleri teklifleri İdare Meclisi ve Umumî Heyetin fevkalâde toplantıları gündemine ithal ettirebilirler.

Murakıplar Türk Ticaret Kanununda yazılı hallerde Umumî Heyeti fevkalâde toplantıya davete mecburdurlar.

Murakıplar vazifelerini yaptıkları esnada öğrendikleri hususları münferit hisse sahiplerine ve üçüncü şahıslara ifşa etmekten memnudurlar.

Murakıplar, kanun ve esas mukavelename hükümleri ile kendilerine verilmiş olan vazifeleri iyi yapmadıkları zaman müteselsilen mes'ul olurlar ve meydana çıkacak maddî ve hakikî zararları öderler.

Murakıplar, vazifelerini ifa esnasında idare işlerine ait olmak üzere öğrenecekleri noksanlık ve yolsuklukları veya kanun veyahut esas mukavelanme hükümlerine aykırı hareketleri, bunlardan mes'ul olanın üstü olan makama ve İdare Meclisi reisine bildirmekle görevli oldukları gibi, Banka İdare Meclisi reisi ve âzaları, İdare Komitesi âzaları ile umum müdür umum müdür muavini, müdür ve memurların bankalar kanunu hükümlerine ve esas mukavelenameye aykırı hareketlerini gördükleri takdirde bunları vesikalara dayanarak banka Umumî Heyetine hitaben tanzim edecekleri raporda zikretmeğe mecburdurlar. Bu şekilde tanzim edilecek raporların birer suretini tanzim tarihinden itibaren bir hafta içinde Maliye Vekâletine göndermekle mükelleftirler.

Şikâyetleri Tahkik, Umumî Heyete İhbar, Umumî Heyeti Fevkalâde Toplantıya Davet:

Madde: 51 — Murakıplar, hissedarlar tarafından İdare Meclisi âzası veyahut müdürlere karşı olacak şikâyetleri inceleyerek doğru buldukları takdirde bunu yıllık raporlarında yazarlar.

Murakıplar, banka sermayesinin onda birine malik olan ortakların isteği ile Umumî Heyeti fevkalâde toplantıya çağırıp bu işi gündeme koydurmak zorundadırlar. Murakıplara başvurarak Umumî Heyeti fevkalâde toplantıya çağıran ortakların, banka sermayesinin onda birine denk hisse senetlerini, mutebar bir bankaya rehin olarak tediye etmeleri lâzımdır.

Dâva Açma:

Madde: 52 — Banka sermayesinin onda birine denk hisse sahipleri, Umumî Heyet kararların aykırı olarak, İdare Meclisi âzaları aleyhine dâva açmakta israr ederlerse, murakıplar bir ay içinde dâva açmak

(Devamı gelecek sayıda)

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

K. sayısı: 232 — ÖZET:
K. tarihi: 17-8-1959 — İstanbul - Özel Şişli Koleji ilk kısmının resmî ilkokullara denk sayılması h.

İstanbul - Özel Şişli Koleji ilk kısmının resmî ilkokullara denk sayılması hakkındaki müfettiş raporu ile Özel Okullar Müdürlüğünün 5 Ağustos 1959 tarih ve 420.1-1404 sayılı teklif yazısı okunarak gereği düşünüldü:

Adı geçen kolejin ilk kısmının, resmî ilkokullara muadil sayılmasının uygun görüldüğü hususunun Vekâlet Yüksek Makamının tasvibine arzı kararlaştırıldı.

Uygundur
17-8-1959
Maarif Vekili V.
Tevfik İleri

Müdürler Komisyonu Kararı:

K. sayısı: 405.-1-344 — ÖZET:
K. tarihi: 15-8-1959 — Amasra Nahiyesi Merkezinde bir ortaokul açılması h.

Orta Öğretim Umum Müdürlüğünün 4 Ağustos 1959 tarihli ve 5402 sayılı teklif yazısı incelendi; işin gereği düşünüldü:

1959-1960 ders yılında birinci, müteakip yıllarda da diğer sınıfları faaliyete geçirilmek üzere Amasra Nahiyesi Merkezinde bir ortaokul açılmasına ve gereken tescil muamelesi yapılmak üzere işbu kararımız kopyalarının Orta Öğretim Umum Müdürlüğünce görülerek Zatişleri Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

İş, Vekâlet Yüksek Makamının tasdiklerine sunulur.

Uygundur
15-8-1959
Maarif Vekili V.
Tevfik İleri

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu dergi 16-9-1959 tarihinde basılmıştır.)

ANKARA — MAARİF BASIMEVİ